

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ВІННИЦЬКИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»

Кафедра фінансово – економічних дисциплін

РОБОЧА ПРОГРАМА
НОРМАТИВНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК37 ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

Підготовки – бакалаврів

Галузі знань – 07 Управління та адміністрування

Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Денної форми навчання

Факультет педагогіки та фінансово – економічної діяльності

2022 – 2023 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни “Економічна теорія” для студентів галузі знань 07 “Управління та адміністрування” спеціальність 072 “Фінанси, банківська справа та страхування”

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: В.М.Бабій, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансово - економічних дисциплін КЗВО “Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж”

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри фінансово – економічних дисциплін (Протокол №1 від 29 серпня 2022 року)

Завідувач кафедри ФЕД,
кандидат економічних наук _____ Н.В.Євдокимова

Перехід України до соціально орієнтованої ринкової економіки вимагає від фахівців поглиблених теоретичних економічних знань, вивчення основних законів і принципів функціонування ринкового господарства.

Робочу програму курсу “Економічна теорія” призначено для організації вивчення цієї дисципліни студентами групи з спеціальності: “Фінанси, банківська справа та страхування”. “Економічна теорія” є базовою дисципліною навчальних планів підготовки бакалаврів і спеціалістів з економіки. Її вивчення забезпечує науково-методологічне підґрунтя для опанування студентами конкретних економічних дисциплін з обраних університетських спеціальностей.

Предметом економічної теорії є основоположні економічні категорії, економічні закони і принципи функціонування різних економічних систем. Вона досліджує економічні відносини, господарчі механізми і дії людей, спрямовані на ефективне господарювання в умовах обмежених економічних і природних ресурсів. Програма передбачає також вивчення особливостей ринкових перетворень економіки в різних країнах і сучасних процесів глобалізації економічного життя людства.

Основний зміст тем курсу розкривається під кутом зору різних теоретичних концепцій і шкіл з широким використанням наукової та навчальної літератури вітчизняних та зарубіжних вчених – економістів.

Міждисциплінарні зв'язки: вивчення дисципліни “Економічна теорія” базується на попередньо вивчених студентами в середній загальноосвітній школі таких предметів, як “Основи економіки”, “Людина і суспільство”. Засвоєння даної дисципліни пов'язане також із знаннями інформаційно - аналітичних, соціально-політичних, історико – економічних, галузевих, міжгалузевих та функціонально – економічних наук.

Програма навчальної дисципліни складається з 4 навчальних модулів:

Змістовий модуль 1. Основи теорії ринкової економіки

Змістовий модуль 2. Теоретичні основи ринкової та перехідної економіки

Змістовий модуль 3. Суспільне відтворення та економічне зростання національної економіки

Змістовий модуль 4. Закономірності розвитку світового господарства

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь спеціальність, вищої освіти	знань, рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
			денна навчання	форма
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 07	Управління та адміністрування	Обов’язкова	
	Спеціальність 072			
Модулів – 4	Спеціалізація	Рівень вищої освіти: Бакалавр	Рік підготовки	
Змістових модулів – 4			1-й	
			Семестр	
Загальна кількість годин – 150			1-й, 2-й	
			Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента - 3			48 год.	
			Семінарські	
			52 год.	
			Самостійна робота	
			50 год.	
			Індивідуальні завдання:	
			–	
		Вид контролю:		
		Усний екзамен		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1 Метою викладання навчальної дисципліни “Економічна теорія” є набуття майбутніми фахівцями ґрунтовних економічних знань, формування у них логіки нового економічного мислення і економічної культури, адекватних до умов переходу країни до ринкових відносин, а також засвоєння ними базових методів пізнання і аналізу економічних процесів, вироблення навичок прийняття обґрунтованих рішень з приводу економічних проблем, пов’язаних з їх майбутньою практичною діяльністю.

Логіка і структура курсу та передбачені цією програмою методи його вивчення дають можливість студентам засвоїти той реальний обсяг науково – теоретичних знань, який забезпечує цілісне уявлення про функціонування сучасної економіки на національному і загальносвітовому рівні і засвоїти навички грамотної економічної поведінки.

2.2. Завданнями навчальної дисципліни є :

Основними завданнями вивчення дисципліни “Економічна теорія” є навчити студентів:

- орієнтуватися в різних напрямках, течіях і школах економічної науки, пов'язувати теоретичні ідеї та теорії з практикою економічного життя суспільства, професійною діяльністю в галузі стоматології, сучасними проблемами суспільства.
- Визначати сутність економічних процесів і явищ, економічної системи, її структурних складових, господарського механізму та ринку як форми організації суспільного виробництва.
- Тракувати економічні закони та вирізняти основні категорії.
- Розраховувати основні показники господарської діяльності закладів охорони здоров'я, в тому числі соматологічних. Застосовувати отримані знання з економічної теорії в повсякденному житті і професійній практиці, здійснювати правильний економічний вибір.

2.3. Компетентності

2.3.1. Загальні компетентності:

- ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
- ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

2.3.2. Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

- СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища;
- СК04. Здатність застосовувати економіко – математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.
- СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування;
- СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації;
- СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

2.4. Результати навчання

Під час практичних занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи студенти **набувають уміння та навички:**

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно – наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем;

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування;

ПК06. Застосовувати відповідні економіко – математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач;

ПК08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти;

ПК09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію;

ПК10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем;

ПК12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності;

СК14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 150 год., із них 48 год. – лекції, 52 год. – семінарські заняття, 50 год. – самостійна робота.

Вивчення студентами навчальної дисципліни “Економічна теорія” завершується іспитом.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ОСНОВИ ТЕОРІЇ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Тема 1. Предмет і метод економічної теорії (лекція 2 год., семінар 2 год.)

Лекція 1. Становлення і основні етапи розвитку економічної теорії як науки. Багатозначність поняття «економіка». Предмет, основні функції економічної теорії. Економічні категорії і закони. Систематизація економічних законів. Методи дослідження економічних явищ. Зародження економічної теорії як науки. Основні напрями і школи світової економічної думки.

Семінарське заняття 1. Роль економічної теорії в розвитку людського суспільства

Тема 2. Економічні потреби та інтереси суспільства (лекція 2 год., семінар 2 год.)

Лекція 2. Економічні потреби та інтереси суспільства. Економічні потреби суспільства, їх сутність і класифікація. Безмежність потреб. Сутність суспільного виробництва. Основні фактор суспільного виробництва, їх взаємодія. Вирішення проблеми безмежних потреб та обмежених економічних ресурсів. Ефективність суспільного виробництва.

Семінарське заняття 2. Економічні інтереси — рушійна сила соціально-економічного розвитку

Тема 3. Економічна система суспільства. Відносини власності (лекція 2 год., семінар 2 год.)

Лекція 3. Економічна система суспільства, її сутність та цілі. Відносини власності. Елементи відносин власності. Типи і еволюція економічних систем. Закономірності та

особливості розвитку перехідних економік. Економічні реформи в Україні. Типи, форми і види власності. Тенденції в розвитку відносин власності в Україні.

Семінарське заняття 3. Власність, її суть, види, форми і місце в економічній системі.

Тема 4. Закономірності та особливості розвитку перехідних економік (лекція 2 год., семінар 2 год.)

Лекція 4. Особливості розвитку перехідних економік. Циклічність розвитку економічних систем. Основні риси перехідної економіки: несталість стану, суперечливість, альтернативність характеру розвитку, історичність. Етапи становлення макроекономічної стабілізації.

Семінарське заняття 4. Закономірності розвитку перехідної економіки України.

Тема 5. Товарне виробництво. Товар і його властивості (лекція 2 год., семінар 2 год.).

Лекція 5. Товарне виробництво. Товар і його властивості. Форми організації суспільного виробництва. Просте і підприємницьке товарне виробництво. Споживна вартість товару, вартість, мінова вартість товару. Двоїтий характер праці, яка міститься в товарі. Абстрактна та конкретна праця. Продуктивність та інтенсивність праці.

Семінарське заняття 5. Товар та його властивості. Закон вартості та його функції.

Тема 6. Гроші в ринковій економіці (лекція 2 год., семінар 2 год.)

Лекція 6. Гроші в ринковій економіці. Зміна форм вартості товару. Товарні гроші. Відносна та еквівалентна форми вартості. Функції грошей. Закони грошового обертання. Закон Фішера. Сучасні зміни в грошовому обігу. Суть, причини, види та соціально – економічні наслідки інфляції.

Семінарське заняття 6. Функції грошей та закони грошового обертання.

Тема 7. Капітал та додана вартість (лекція 2 год., семінар 2 год.)

Лекція 7. Сутність капіталу. Перетворення грошей в капітал. Загальна формула капіталу та її протиріччя. Робоча сила як товар. Процес праці і процес збільшення вартості. Капітал та його складові частини. Норма і маса доданої вартості. Абсолютна, відносна та надлишкова додана вартість.

Семінарське заняття 7. Виробництво доданої вартості, її види.

Тема 8. Відтворення і обертання капіталу (лекція 2 год., семінар 2 год.)

Лекція 8. Відтворення, накопичення та оборот капіталу. Особливості відтворення капіталу. Просте та розширене відтворення. Кругооборот капіталу. Оборот капіталу. Основний та оборотний капітал. Прибуток як перетворена форма доданої вартості.

Семінарське заняття 8. Закономірності та необхідність відтворення основного капіталу, виробничих відносин.

9

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ II.
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РИНКОВОЇ ТА ПЕРЕХІДНОЇ ЕКОНОМІКИ

Тема 9. Ринкова економіка: суть, функції і структура. Суб'єкти ринкової економіки (лекція 2 год., семінар 2 год.)

Лекція 9. Ринкова економіка та механізм її функціонування. Суть, функції і умови формування ринку. Принципи класифікації ринку. Функції ринку. Попит і пропозиція, ринкова ціна. Ринкова конкуренція та її значення. Види конкуренції. Моделі ринку.

Семінарське заняття 9. Основні елементи ринкового механізму та їх взаємодія.

Тема 10. Інфраструктура ринку і капітал сфери обігу (лекція 2 год., семінар 2 год.)

Лекція 10. Необхідність і сутність інфраструктури ринку та її організаційно-функціональна побудова. Ринок як полісистемне утворення. Підсистеми інфраструктури ринку. Характеристики загальної та спеціалізованої підсистем. Розвиток інфраструктури ринкової економіки України.

Семінарське заняття 10. Акціонерно-корпоративний капітал. Ринок цінних паперів.

Тема 11. Трансформація відносин власності: роздержавлення та приватизація (лекція 2 год., семінар 2 год.)

Лекція 11. Роздержавлення та приватизація як основа формування ринкової економіки. Форми і методи, способи роздержавлення. Форми та способи приватизації. Етапи приватизації в Україні: досягнення та недоліки.

Семінарське заняття 11. Приватизація: модель, напрями, етапи і наслідки.

Тема 12. Ринкові відносини в аграрному секторі економіки (лекція 2 год., семінар 2 год.)

Лекція 12. Ринкові відносини в аграрному секторі економіки. Особливості відтворення в аграрній сфері економіки. Роль природних умов. Земельна рента. Агробізнес. Особливості переходу до ринкових відносин в аграрному секторі економіки. Ринок землі в Україні.

Семінарське заняття 12. Агропромислова інтеграція і агропромисловий комплекс. Ринок землі.

Тема 13. Держава та її економічні функції в трансформаційній економіці (семінар 2 год.)

Семінарське заняття 13. Інституційне середовище в трансформаційній українській економіці.

Тема 14. Монополія та конкуренція в ринковій та перехідній економіці (лекція 2 год., семінар 2 год.)

Лекція 13. Конкуренція і монополізм - основоположні атрибути ринкової економіки. Ринкові форми та способи ринкової поведінки економічних суб'єктів. Конкуренція та її значення. Типи конкуренції. Модифікація конкурентно – ринкового механізму. Основні форма монополістичних об'єднань. Природні монополії.

Семінарське заняття 14. Сутність, витоки та види монополізму.

10

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ III.
СУСПІЛЬНЕ ВІДТВОРЕННЯ ТА ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Тема 15. Економічне відтворення та економічне зростання (лекція 2 год., семінар 2 год.)

Лекція 14. Економічне відтворення та економічне зростання. Циклічність економічного розвитку. Зміст процесу суспільного відтворення. Просте і розширене відтворення. Економічне зростання і його типи. Фактори, які визначають розміри накопичення капіталу.

Семінарське заняття 15. Відтворення національного продукту і національного багатства.

Тема 16. Інфляція та антиінфляційна політика (лекція 2 год., семінар 2 год.)

Лекція 15. Сутність та причини інфляції, механізм її розвитку. Суть та види інфляції. Причини інфляції. Розрахунок рівня інфляції. Основні форми боротьби з інфляцією. Варіанти антиінфляційної політики держави.

Семінарське заняття 16. Особливості та інфляційний процес в Україні

Тема 17. Фінансово – грошова система (лекція 2 год.)

Лекція 16. Фінансово – грошова система. Сутність і структура фінансової системи у суспільному відтворенні. Бюджетна система. Доходна та видаткова частини бюджету. Особливості формування бюджету в Україні. Грошова система. Кредитна система. Особливості функціонування банківської системи в Україні.

Тема 18. Основний капітал. Фізичний і моральний знос. Норма амортизації.(лекція 2 год., семінар 2 год.)

Лекція 17. Основний капітал. Фізичний і моральний знос. Основний та оборотний капітал. Види ізношування основного капіталу. Амортизація основного капіталу. Особливості морального зносу капіталу. Методи амортизації.

Семінарське заняття 17. Норма амортизації та її розрахунок.

Тема 19. Основні характеристики функціонування національної економіки (лекція 2 год., семінар 2 год.)

Лекція 18. Суспільний продукт: сутність, показники виміру. Система національних рахунків. Показники системи національних рахунків. Методи визначення валового національного продукту. Номінальний та реальний ВВП. Тіньовий сектор в економічному відтворення, його масштаби та особливості в економіці України.

Семінарське заняття 18. Сутність і структура національного багатства.

Тема 20. Структурно – інвестиційна політика (лекція 2 год., семінар 2 год.)

Лекція 19. Структурна перебудова, її необхідність та особливості в перехідній економіці. Раціональна структура національної економіки. Головна мета державної структурної політики. Типи структурної політики. Пасивна та активна державна структурна політика. Комплексність інвестиційної політики. Склад елементів

Семінарське заняття 19. Інвестиції як основа структурних зрушень в економіці.

Тема 21. Економічне зростання в перехідний період (лекція 2 год., семінар 2 год)

Лекція 20. Теорії економічного зростання. Особливості моделей трансформації у перехідний період та їх вплив на макроекономічну динаміку у різних постсоціалістичних країнах. Трансформація відносин власності у перехідний період та її вплив на економічне зростання. Інвестиційні чинники економічного зростання в Україні.

Семінарське заняття 20. Чинники економічного зростання.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ ІV. ЗАКОНОМІРНОСТІ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА

Тема 22. Інтернаціоналізація господарського життя і світовий ринок
(лекція 2 год.)

Лекція 21. Сутність, етапи становлення та основні риси світового господарства. Міжнародний поділ праці. Етапи розвитку світового господарства. Соціально – економічна сутність системи сучасного світового господарства. Світове господарство як зростаюча суперечлива цілісність. Україна і світове господарство.

Тема 23. Глобальні світові тенденції та їх вплив на економіку України
(лекція 2 год., семінар 2 год.)

Лекція 22. Глобальні світові тенденції та їх вплив на суспільний розвиток. Причини виникнення і сутність глобальних проблем. Проблеми війни і миру на сучасному етапі. Міжнародне співробітництво у розв'язанні глобальних проблем. Допомога Україні у війні з росією.

Семінарське заняття 21. Вплив глобалізації на міжнародну економічну безпеку і соціально – економічні процеси в Україні.

Тема 24. Міжнародна валютна система, валютний ринок і валютне регулювання(лекція 2 год.)

Лекція 23. Міжнародна валютна система та її роль в розвитку світової економіки. Типи валютних систем. Елементи міжнародної валютної системи. Еволюція розвитку міжнародної валютної системи. Види режимів валютних курсів.

Тема 25. Економічна безпека України (лекція 2 год., семінар 2 год.)

Лекція 24. Економічна безпека України. Сутність забезпечення національної економічної безпеки. Актуальні виклики та загрози для національної економіки. Наявність політичних, воєнних та економічних зовнішніх загроз і викликів.

Семінарське заняття 22. Інтегральні показники безпеки України та механізми її забезпечення.

4. Структура навчальної дисципліни

12

№з/п	Назва розділів і тем	Разом годин	З них			
			Лекції	Сем. заняття	СРС	Контроль
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Основи теорії ринкової економіки						
1	2	3	4	5	6	7
1.	Предмет і метод економічної теорії	6	2	2	2	
2.	Економічні потреби та інтереси суспільства	6	2	2	2	
3.	Економічні системи суспільства. Відносини власності	6	2	2	2	
4.	Закономірності та особливості розвитку перехідних економік	6	2	2	2	
5.	Товарне виробництво. Товар і його властивості	6	2	2	2	
6.	Гроші в ринковій економіці	6	2	2	2	
7.	Капітал та додана вартість	6	2	2	2	
8.	Відтворення та обертання капіталу	6	2	2	2	
Модульна контрольна робота 1		2				2
Всього		50	16	16	16	2
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Теоретичні основи ринкової та перехідної економіки.						
9.	Ринкова економіка: суть, функції і структура	6	2	2	2	
10.	Інфраструктура ринку і капітал сфери обігу	6	2	2	2	
11.	Трансформація відносин власності: роздержавлення та приватизація	6	2	2	2	
12.	Ринкові відносини в аграрному секторі економіки	6	2	2	2	
13.	Держава та її економічні функції в трансформаційній економіці	3	-	2	1	
14.	Монополія та конкуренція в ринковій та перехідній економіці	6	2	2	2	
Модульна контрольна робота II.		2				2
Всього		35	10	12	11	2
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. Суспільне відтворення та економічне зростання національної економіки						
15.	Економічне відтворення та економічне зростання	6	2	2	2	
16.	Інфляція та антиінфляційна політика	6	2	2	2	
17.	Фінансово-грошова система	5	2	-	3	

18	Основний капітал. Фізичний і моральний знос	5	2	2	1	
19	Основні характеристики функціонування національної економіки	6	2	2	2	
20	Структурно – інвестиційна політика	7	2	2	3	
21	Економічне зростання в перехідній економіці	6	2	2	2	
Модульна контрольна робота III		2				2
Всього		43	14	12	15	2
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV. Закономірності розвитку світового господарства						
22	Інтернаціоналізація господарського життя і світовий ринок	4	2	-	2	
23	Глобальні світові тенденції та їх вплив на економіку України	6	2	2	2	
24	Міжнародна валютна система, валютний ринок і валютне регулювання	4	2	-	2	
25	Економічна безпека України	6	2	2	2	
Модульна контрольна робота IV		2				2
Всього		22	8	4	8	2
Разом		150	48	44	50	8

5. Теми семінарських занять

№ з.п.	Назва теми	Кількість годин
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ОСНОВИ ТЕОРІЇ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ		
1.	Роль економічної теорії в розвитку людського суспільства	2
2.	Економічні інтереси - рушійна сила соціально – економічного розвитку	2
3.	Власність, її суть, види, форми і місце в економічній системі.	2
4.	Закономірності розвитку перехідної економіки України.	2
5.	Товар та його властивості. Закон вартості та його функції.	2
6.	Функції грошей та закони грошового обертання.	2
7.	Виробництво доданої вартості, її види.	2
8.	Закономірності та необхідність відтворення основного	2

	капіталу, виробничих відносин.	
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ II. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РИНКОВОЇ ТА ПЕРЕХІДНОЇ ЕКОНОМІКИ		
9.	Основні елементи ринкового механізму та їх взаємодія.	2
10.	Акціонерно-корпоративний капітал. Ринок цінних паперів.	2
11.	Приватизація: модель, напрями, етапи і наслідки.	2
12.	Агропромислова інтеграція і агропромисловий комплекс. Ринок землі.	2
13.	Інституційне середовище в трансформаційній українській економіці.	2
14.	Сутність, витоки та види монополізму.	2
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ III. СУСПІЛЬНЕ ВІДТВОРЕННЯ ТА ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ		
15.	Відтворення національного продукту і національного багатства.	2
16.	Сутність та причини інфляції, механізм її розвитку.	2
17.	Норма амортизації та її розрахунок.	2
18.	Сутність і структура національного багатства.	2
19.	Інвестиції як основа структурних зрушень в економіці.	2
20.	Чинники економічного зростання.	2
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ IV. ЗАКОНОМІРНОСТІ РОЗВИТКУ СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА		
21.	Вплив глобалізації на міжнародну економічну безпеку і соціально – економічні процеси в Україні.	2
22.	Інтегральні показники безпеки України та механізми її забезпечення.	2
	Всього	44

6. Теми практичних занять (не передбачені планом)

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва розділів і тем	Кількість годин
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ I. ОСНОВИ ТЕОРІЇ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ		
1	Предмет і метод економічної теорії	2
2	Економічні потреби та інтереси суспільства.	2
3	Економічні системи суспільства. Відносини власності	2
4	Закономірності та особливості розвитку перехідних економік.	2

5	Товарне виробництво. Товар і його властивості.	2
6	Гроші в ринковій економіці.	2
7	Капітал та додана вартість.	2
8	Відтворення і обертання капіталу.	2
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ II. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РИНКОВОЇ ТА ПЕРЕХІДНОЇ ЕКОНОМІКИ		
9	Ринкова економіка: суть, функції і структура. Суб'єкти ринкової економіки.	2
10	Інфраструктура ринку і капітал сфери обігу.	2
11	Трансформація відносин власності: роздержавлення та приватизація.	2
12	Ринкові відносини в аграрному секторі економіки	2
13	Держава та її економічні функції в трансформаційний період	1
14	Монополія та конкуренція в ринковій та перехідній економіці.	2
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ III. СУСПІЛЬНЕ ВІДТВОРЕННЯ ТА ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ		
15	Економічне відтворення та економічне зростання.	2
16	Інфляція та антиінфляційна політика	2
17	Фінансово – грошова система	2
18	Основи підприємницької діяльності	1
19	Основний капітал. Фізичний і моральний знос. Норма амортизації	1
20	Формування ринку праці	2
21	Основні характеристики функціонування національної економіки	2
22	Структурно – інвестиційна політика	1
23	Економічне зростання в перехідний період	2
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ V. ЗАКОНОМІРНОСТІ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА		
24	Інтернаціоналізація господарського життя і світовий ринок	2
25	Глобальні світові тенденції та їх вплив на економіку України	2
29	Міжнародна валютна система, валютний ринок і валютне регулювання	2
30	Економічна безпека України	2
ВСЬОГО		50

8. Індивідуальні завдання

не передбачені навчальним планом

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

- за джерелом інформації:

Словесні методи		
Лекція	Має інформаційний характер, чіткий план. Структура лекції підпорядковується логіці предмета	Стимулює конкретно-образне мислення, активізує логічне
Пояснення	Доказовий виклад матеріалу, пов'язаний з вивченням правил, економічних законів, господарських явищ, вимог нормативного законодавства	Застосовують на лекціях, під час практичних, лабораторних занять, консультацій тощо
Розповідь	Дає послідовний виклад ознак, особливостей, якостей предметів та явищ (опис окремої категорії, поняття тощо)	Застосовують на лекціях, практичних заняттях як фрагмент
Бесіда	Розмова викладача зі студентами на підставі чіткої системи, заздалегідь визначених запитань, які підводять слухачів до активного засвоєння системи фактів, нового поняття або закономірностей	Застосовується на лекціях, практичних заняттях
Евристична бесіда	Дає її учасникам можливість самостійно знаходити можливі відповіді на проблемні питання, має розвивальний характер	
Інструктаж	Має інформативний локальний характер, дуже близький до розпорядження алгоритмічного типу. Активна роль належить викладачу	Застосовується при наданні вказівок до виконання домашнього завдання.
Наочні методи		
Спостереження	Забезпечує безпосереднє сприйняття явищ дійсності (господарського процесу, роботи обліково-економічного апарату)	Застосовується під час проходження виробничої та переддипломної практики
Ілюстрація, демонстрація	Показ ілюстрованих посібників, макетів бухгалтерських документів, фінансової, податкової, статистичної звітності, плакатів, малюнків на дошці, таблиць тощо. Ілюстрація передбачає показ матеріалів у статичному вигляді	Застосовується на лекціях, під час практичних занять, тощо
Практичні методи		
Вправа	Полягає у повторенні певних дій, під час яких виробляють уміння та навички застосування набутих знань як у звичайних, так і незвичайних умовах	Застосовують на практичних заняттях
Тренувальна вправа	Виконуються за певним зразком, інструкцією	
Тести	Виконуються самостійно	

- за логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

- за ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

- за ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних завдань.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

10. Методи контролю

Навчальні досягнення студентів із дисципліни “Економічна теорія” оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов’язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.

Методи письмового контролю: модульне письмове тестування.

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Система контролю знань та умови складання екзамену. Навчальна дисципліна “Економічна теорія” оцінюється за модульно-рейтинговою системою.

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100-бальною системою. Дисципліна складається з чотирьох змістових модулів. Перший змістовий модуль – 58 балів, другий – 42 бали, третій - 41 бал, четвертий - 29 балів.

Підсумковою формою контролю є усний екзамен. На екзамен виносяться вузлові питання, типові та творчі завдання, що потребують творчої відповіді та вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх у вирішенні практичних завдань.

КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ.

Контроль здійснюється за модульно-рейтинговою системою.

Мінімальний допусковий бал – 25.

Система отримання балів накопичувальна.

Оцінка за іспит – 30 балів.

Розподіл балів за рейтинговою системою оцінювання

Поточний контроль

Поточне тестування та самостійна робота (перший семестр)															
Змістовний модуль 1									Змістовний модуль 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	Мкр	T9	T10	T11	T12	T13	T14	Мкр
6	6	6	6	6	6	6	6	10	5	5	5	5	6	6	10
58									42						
100															

Поточне тестування та самостійна робота (другий семестр)														Екзамен
Змістовний модуль 3									Змістовний модуль 4					
T15	T16	T17	T18	T19	T20	T21	T22	Мкр1	T3	T24	T25	T26	Мкр2	
4	3	4	4	4	4	4	4	10	5	5	5	4	10	
41									29					30
100														

Порядок переведення рейтингових показників успішності
у європейські оцінки ECTS

№ з/п	За шкалою ВГПК (в балах)	За шкалою ECTS	За національною шкалою
1	90-100	A	Відмінно
2	82-89	B	Добре
3.	75-81	C	Добре
4	64-74	D	Задовільно
5	60-63	E	Задовільно
6	35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
7	1-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у таблиці

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
відмінно	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
добре	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.

задовільно	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
незадовільно	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється з використанням роздрукованих завдань.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на семінарських заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

12. Методичне забезпечення

- опорні конспекти лекцій;
  - навчальні посібники;
  - робоча навчальна програма;
- засоби підсумкового контролю (комплект завдань для модульних контрольних робіт).

13.Рекомендована література

1. Базилевич Віктор Дмитрович, Попов Віктор Миколайович, Базилевич Катерина Степанівна, Гражевська Надія Іванівна. Економічна теорія: Політекономія: Підручник / Віктор Дмитрович Базилевич (ред.). - К. : Знання, 2016. - 632с.

2. Білецька Л.В., Білецький О.В., Савич В.І. Економічна теорія: політекономія, мікроекономіка, макроекономіка. Підручник.-К.: ЦУЛ., 2019. – 688с.

3. Економічна теорія / За ред. В.М. Тарасевича. – К.: Центр навч. літератури, 2016.-546с.

4.Економічна теорія: підручник/ В.Д.Лагутін, Ю.М.Уманців,

4. Економічна теорія. Підручник./М.Соколов, М.Горлач, В.Гущенко та ін. – К.:Центр навчальної літератури.-2019.-532с.

5. Кокареєв І. В. К. Основи економічної теорії : курс лекцій / І. В. Кокареєв. – Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. – 220 с.

6. Макконелл К., Брю С. Экономикс: принципы, проблемы, политика: Пер. с англ. – М.: Республика, 1992. -475с.

7. Ніколенко Ю.В. Основи економічної теорії. Підручник. –Київ: ЦНЛ.2018.-544с.

8. Перехідна економіка: Підручник / В.М. Геєць, Є.Г. Панченко та ін., Заред. В.М. Гейця. – К: Вища шк., 2018. – 546 с.

Інформаційні ресурси

www.rada.gov.ua – сайт Верховної Ради України (законодавство України)

www.kmu.gov.ua – сайт Кабінету Міністрів України (виконавчий орган влади) www.president.gov.ua

www.ukrstat.gov.ua – сайт Державного комітету статистики

www.bank.gov.ua – сайт Національного банку України www.treasury.gov.ua – сайт Державного казначейства України

www.sta.gov.ua – сайт Державної податкової адміністрації www.amc.gov.ua – сайт Антимонопольного комітету України

www.spfu.gov.ua – сайт Фонду державного майна України www.mlsp.gov.ua – сайт Національної бібліотеки України

www.ssmc.gov.ua – Державна комісія України з цінних паперів та фондовому ринку

www.dssu.gov.ua – Система розкриття інформації на фондовому ринку України

www.in.gov.ua – Державне агентство з інвестицій та розвитку

www.dfr.gov.ua – Державний комітет фінансового моніторингу www.ieps.kiev.ua/gr.htm - сторінка, на якій публікуються "Квартальні передбачення", що містять макроекономічні показники України, короткостроковий прогноз її економічного розвитку з коментарями незалежних експертів